

Huvudman

Borås kommun
grundskola@boras.se

Beslut

Datum 2026-05-29

Dnr SI 2026:2284

Sida **1 (7)**

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola; Erikslundskolan F-6 i Borås kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att senast den **5 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Borås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Borås kommun ska vidta följande åtgärder

Beslut om åtgärdsprogram

1. Se till att rektorn, eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till, för varje utredning om behov av särskilt stöd som avslutas före den 28 september 2026 fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta gäller för elever som utretts för att de riskerar att inte nå betygskriterierna eller kriterier för bedömning av kunskaper samt för elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 9 § skollagen)
2. I varje utarbetat åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Rektorn ska dokumentera vilket datum som utredningarna har startat och hur många av dessa utredningar som resulterat i att åtgärdsprogram beslutats samt beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § och skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser skolans arbete mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:2284) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Erikslundskolan F-6 i Borås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Erikslundskolan F-6 följer gällande bestämmelser om särskilt stöd och arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 30 och 31 mars 2026. Skolinspektionen har även tagit del av kompletterande uppgifter från huvudmannen som inkom den 16 april 2026. Som en del av tillsynen har dokumentation granskats, bl.a. handlingsplaner, åtgärdsprogram, rutiner kring särskilt stöd och anmälningar om kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan och utredning av särskilt stöd samt utformning av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervju med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att när extra anpassningar inte är tillräckliga för att en elev ska nå betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper gör lärarna en anmälan till elevhälsan och rektorn. Personalen fyller i en så kallad "uppmärksamma"-blankett för att göra en anmälan till rektorn för att utreda en elevs behov av särskilt stöd. I intervju berättar lärare att det bland annat kan handla om elever som inte når målen, elever med hög frånvaro eller oro gällande en elevs kosthållning. Vidare framgår att en anmälan om att utreda behovet av särskilt stöd behandlas på ett möte där elevhälsan och rektorn deltar. Rektorn och elevhälsan säger i intervjuer att de på dessa möten beslutar om huruvida det ska startas en utredning om elevens behov av pedagogiska stödåtgärder eller sociala stödåtgärder. Därefter genomförs en utredning av specialpedagog eller kurator, beroende på om de under mötet avgjort att det handlar om pedagogiska eller sociala svårigheter. Personal med kännedom om eleven deltar i utredningen vid behov. Efter en utredning utifrån oro att eleven inte når målen, gjord av specialpedagog, fattas beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram av rektorn. På skolenheten finns 19 aktiva åtgärdsprogram vid tiden för tillsynen. Skolinspektionen har tagit del av fem åtgärdsprogram vid sitt besök. Samtliga åtgärdsprogram innehåller information om elevens behov, datum för beslut, vem som har fattat beslutet, när åtgärdsprogrammet ska utvärderas och vem som är ansvarig för stödåtgärderna.

I intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framkommer att när en utredning gjord av kuratorn kan det i stället upprättas en så kallad handlingsplan. Rektorn fattar inget beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram efter en sådan utredning. Skolinspektionen har tagit del av de tre aktiva handlingsplaner som finns på skolan. Av handlingsplanerna framgår en bakgrund, elevernas intressen och styrkor, vilka vuxna de har störst förtroende för i skolan, vad eleven har för behov och åtgärder kopplade till respektive behov. Det finns även datum för när handlingsplanen upprättades. En handlingsplan är upprättad i oktober 2025 och det framgår att eleven har haft flera handlingsplaner som har utvärderats. En annan handlingsplan är upprättad i februari 2026 och ska utvärderas i ytterligare handlingsplan är upprättad i februari 2025. Vidare framgår att rektorn är ansvarig för handlingsplanerna. Det finns ingen information om att det går att överklaga handlingsplanerna. Det framgår

inte heller av de avidentifierade handlingsplanerna som Skolinspektionen tagit del av att de är signerade av någon. Åtgärderna i handlingsplanerna handlar bland annat om att elevassistent ska stötta elever i övergångar, påminna om pauser, motivera dem till skolarbete, stöd i socialt samspel och personlig hygien. Detta bekräftas av rektorn i kompletterande uppgifter, att handlingsplaner bland annat avser insatser till och från klassrummet eller under raster. Av en handlingsplan framgår det att eleven även har ett åtgärdsprogram, men det framgår inte tydligt huruvida det finns åtgärdsprogram avseende de andra två eleverna.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § första stycket p. 1 skollagen)

Av skollagen framgår att förvaltningslagens bestämmelser enligt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga huvudmän. (29 kap. 10 § stycke 1 strecksats 8 skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att lärarna i stort anmäler till rektorn när de befarar att en elev kan komma att inte nå mål eller betygskriterier. När anmälningar om särskilt stöd inkommer startar rektorn en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Utredningen visar att elevhälsan arbetar tillsammans med lärare och rektorn vid genomförande av utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom området. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen bedömer, trots att det finns elever som anmäls och deras behov av särskilt stöd utreds, att det finns brister i skolenhetens arbete med att tillgodose elevers rätt till särskilt stöd.

Skolinspektionens utredning visar att det görs en uppdelning på skolenheten av om elever ska ges stöd för att uppfylla de betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller om elever ska ges stöd gällande andra svårigheter i sin skolsituation. Denna uppdelning resulterar i att det för elever som har behov av stöd gällande andra svårigheter i sin skolsituation inte fattas beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Utredningen visar att det för dessa elever i stället upprättas en handlingsplan med åtgärder som stöd av elevassistent vid övergångar, stöttning i personlig hygien och matsituationer och/eller stöd av elevassistent i det sociala samspelet vid rastaktiviteter. Dessa åtgärder genomförs vid flera tillfällen under skoldagen och är varaktiga över tid. Sådana ingripande åtgärder utanför den ordinarie undervisningen är att betrakta som särskilt stöd. Åtgärderna har dock inte skrivits ner i ett åtgärdsprogram. Att elever ges särskilda stödåtgärder utan att dessa beslutats om i ett åtgärdsprogram är en brist.

Tillvägagångssättet innebär också att eleverna och deras vårdnadshavare inte ges möjlighet att överklaga åtgärderna eftersom de nedtecknas i en handlingsplan. Skolinspektionen anser att denna hantering visar på en bristfällig systematik som åsidosätter rättssäkerheten för den enskilde.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Borås kommun verksamhet vid Erikslundskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller bristen. Det finns därför skäl att förelägga Borås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anmäla och utreda kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att personal anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Under innevarande läsår hade personalen vid Skolinspektionens besök anmält 56 kränkningar till rektorn. Lärarna uppger i intervju att de inte hinner anmäla alla mindre allvarliga händelser och anser att systemet som används för att anmäla kränkningar i kommunen inte är användarvänligt. Lärarna reder oftast själva ut vad som har hänt och rapporterar kränkningen i ett system. Därefter ser kuratorn över anmälningarna innan de skickas till rektorn som i sin tur skickar ärenden vidare till huvudmannen. I de fall huvudmannen inte anser att utredning är tillräcklig eller att tillräckliga åtgärder vidtagits skickar huvudmannen tillbaka ärendet till rektorn för vidare utredning.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Matilda Hazard

Beslutsfattare

Signerat av: Matilda Hazard

Utredare Johanna Magnusson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Emma Gurander medverkat.